



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 194/2022-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a zo sudcov Libora Duľu a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavných sťažnostiach sťažovateľky **ENERGICO 2, s. r. o.**, Hunkovce 8, IČO 50 526 561, zastúpenej JUDr. Dušanom Maruščákom, advokátom, Námestie SNP 538/1, Stropkov, proti uzneseniam Krajského súdu v Prešove č. k. 17 NcC 4/2021-104 z 10. júna 2021, č. k. 9 NcC 4/2021-209 z 1. júla 2021 a č. k. 20 NcC 4/2021-91 zo 14. júla 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavné sťažnosti **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavné sťažnosti sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka označená v záhlaví tohto rozhodnutia sa ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 18. septembra 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 17 NcC 4/2021-104 z 10. júna 2021, ktorým krajský súd rozhodol, že na konanie je miestne príslušný Okresný súd Humenné. Predmetom konania vo veci samej je určenie neplatnosti kúpnej zmluvy týkajúcej sa nehnuteľnosti, ktorá sa nachádza v obvode Okresného súdu Svidník. Predmetná ústavná sťažnosť bola ústavným súdom vedená pod sp. zn. Rvp 1920/2021 a bola pridelená sudcovi spravodajcovi Miroslavovi Durišovi, ktorý je podľa Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2021 do 31. decembra 2021 schváleného na zasadnutí pléna Ústavného súdu Slovenskej republiky konanom 16. decembra 2020 (ďalej len „rozvrh práce“) členom štvrtého senátu ústavného súdu.

2. Sťažovateľka 26. septembra 2021 doručila ústavnému súdu ďalšiu ústavnú sťažnosť, ktorou sa domáha rovnako vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny uznesením krajského súdu č. k. 20 NcC 4/2021-91 zo 14. júla 2021. Predmetná ústavná sťažnosť bola ústavným súdom vedená pod sp. zn. Rvp 1963/2021 a bola pridelená sudcovi spravodajcovi Milošovi Maďarovi, ktorý je podľa rozvrhu práce členom prvého senátu ústavného súdu.

3. Sťažovateľka 26. septembra 2021 doručila ústavnému súdu ďalšiu ústavnú sťažnosť, ktorou sa domáha rovnako vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny uznesením krajského súdu č. k. 9 NcC 4/2021-209 z 1. júla 2021. Predmetná ústavná sťažnosť bola ústavným súdom vedená pod sp. zn. Rvp 1964/2021 a bola pridelená sudcovi spravodajcovi Petrovi Molnárovi, ktorý je podľa rozvrhu práce členom druhého senátu ústavného súdu.

4. Uzneseniami ústavného súdu č. k. PLs. ÚS 62/2021 z 28. októbra 2021 a č. k. PLs. ÚS 63/2021 z 28. októbra 2021 boli ústavné sťažnosti sťažovateľky vedené ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 1920/2021, sp. zn. Rvp 1963/2021 a sp. zn. Rvp 1964/2021 spojené na spoločné konanie, ktoré sa ďalej vedie pod sp. zn. Rvp 1920/2021.

5. Z ústavných sťažností a príloh k nim priložených vyplýva, že sťažovateľka v postavení žalobkyne sa v dotknutých konaniach domáha určenia neplatnosti kúpnych zmlúv týkajúcich sa nehnuteľností, ktoré sa nachádzajú v obvode Okresného súdu Svidník.

6. Sťažovateľka uvádza, že je spoluvlastníčkou viacerých pozemkov využívaných na poľnohospodársku a lesnú činnosť, evidovaných v [REDAKOVANÉ]. V rokoch 2016 až 2019 uzavreli niektorí z ostatných spoluvlastníkov dotknutých pozemkov kúpne zmluvy o prevodoch ich spoluvlastníckych podielov v prospech skupiny troch spoločností, ktorými sú PTAVA Chlmec, s. r. o., Chemlonská 1, Humenné, IČO 36 485 217, LESY SK, s. r. o., Chemlonská 1, Humenné, IČO 47 473 002, a MOF AGRO s. r. o., Chemlonská 1, Humenné, IČO 51 228 033. Pred uzatvorením dotknutých kúpnych zmlúv však neboli prevádzané spoluvlastnícke podiely ostatných spoluvlastníkov ponúknuté sťažovateľke na prednostnú kúpu, v dôsledku čoho došlo k porušeniu zákonného predkupného práva sťažovateľky k prevádzaným podielom v zmysle § 140 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“).

7. Sťažovateľka podala žaloby o určenie neplatnosti kúpnych zmlúv z dôvodu porušenia jej predkupného práva na Okresnom súde Svidník, pretože predmetné nehnuteľnosti sa nachádzali v obvode tohto súdu. Okresný súd Svidník na základe vznesenej námietky miestnej príslušnosti postúpil vec Okresnému súdu Humenné.

8. S postúpením veci nesúhlasila sťažovateľka ani Okresný súd Humenné, a preto v dôsledku nesúhlasu podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) Okresný súd Humenné predložil vec nadriadenému súdu.

9. Krajský súd v napadnutých rozhodnutiach dospel k záveru, že na konanie o podaných žalobách je miestne príslušný Okresný súd Humenné.

10. Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vyslovil porušenie jej označených práv napadnutými uzneseniami krajského súdu, zrušil ich, vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a priznal jej náhradu trov konania.

II.

Argumentácia sťažovateľky

11. Podstatou argumentácie sťažovateľky je to, že podľa jej názoru napadnuté rozhodnutia porušujú jej právo na zákonného sudcu.

12. Sťažovateľka namieta, že miestna príslušnosť v predmetných konaniach je daná miestom, kde sa nehnuteľnosť nachádza (Okresný súd Svidník), teda že ide o výlučnú miestnu príslušnosť v zmysle § 20 písm. a) CSP.

13. Sťažovateľka je toho názoru, že nesprávne rozhodnutie o miestnej príslušnosti zaťažuje ďalšie konanie vadou, ktorá spôsobí to, že v danej veci bude rozhodovať nezákonný sudca.

14. Žaloba o určenie neplatnosti každej zo sporných kúpnych zmlúv sa zakladá na porušení vecného práva a sťažovateľkou uplatnený nárok sa svojou povahou a obsahom rovná žalobe o určenie vlastníckeho práva ostatných spoluvlastníkov k dotknutým spoluvlastníckym podielom prevádzaným na základe sporných kúpnych zmlúv. Podaná žaloba jasne smeruje (čo sa týka jej predmetu) k určeniu neplatnosti kúpnej zmluvy, čiže k navráteniu vlastníckeho práva k dotknutým spoluvlastníckym podielom ostatným spoluvlastníkom.

15. Výlučná príslušnosť sa podľa sťažovateľky aplikuje na spory o existenciu práva k nehnuteľnosti, ide napr. o otázku vlastníctva, spoluvlastníctva, záložného práva, vecného bremena, nájmu a pod. Je nepochybné, že petit žaloby sa týka vecného práva k nehnuteľnosti, pričom nastavená právna úprava navyše zabezpečuje aj efektívnejšie a rýchlejšie konanie (napr. vykonanie obhliadky na mieste, vykonanie znaleckého dokazovania a pod.). Na základe uvedeného sťažovateľka uviedla, že nesúhlasí s postúpením veci Okresnému súdu Humenné.

16. Na Okresnom súde Svidník je vedených viacero súdnych sporov, ktorými sa sťažovateľka domáha určenia neplatnosti kúpnych zmlúv, pričom v konaniach o nesúhlase Okresného súdu Humenné s postúpením týchto vecí z Okresného súdu Svidník iné senáty krajského súdu rozhodli, že príslušným na prejednanie vecí je Okresný súd Svidník. O určení miestnej príslušnosti Okresného súdu Svidník vo vecne a v právne identických veciach tak rozhodol krajský súd svojimi uzneseniami č. k. 22 NcC/4/2021-106 zo 16. júna 2021 a č. k. 6 NcC/3/2021-122 z 15. júla 2021. Keďže výlučnú miestnu príslušnosť je súd povinný skúmať aj bez námietky na začiatku konania a z úradnej povinnosti, vyvoláva napadnuté uznesenie krajského súdu o určení miestnej príslušnosti Okresného súdu Humenné nielen ústavné nesúladný stav, ale aj situáciu, že o skutkovo a právne identických veciach budú rozhodovať dva rôzne sudy s rozdielnou miestnou príslušnosťou.

17. Sťažovateľka v ústavných sťažnostiach poukazuje na ustálenú súdnu prax, podľa ktorej napriek tomu, že v zákonnej úprave nie je výslovne stanovené, že predkupné právo podľa § 140 Občianskeho zákonníka má vecnú povahu a pôsobí voči tretím osobám, súdna prax so súhlasom širokej odbornej verejnosti zákonnému predkupnému právu túto povahu prisudzuje (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2 Cdo 28/2009 z 26. mája 2010). Sťažovateľka zároveň poukazuje na ustálenú českú súdnu prax, ktorá taktiež inštitútu zákonného predkupného práva prisudzuje vecnú povahu (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky č. k. 22 Cdo 831/2000 z 30. júna 2001, uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky č. k. 22 Cdo 465/2005 z 23. marca 2006).

III.

Predbežné prerokovanie ústavných sťažností

18. Predmetom konania o ústavných sťažnostiach je preskúmanie opodstatnenosti argumentácie, ktorou sťažovateľka namieta, že napadnutými rozhodnutiami krajského súdu boli porušené jej označené práva. Napadnuté rozhodnutia sťažovateľka považuje za arbitrárne a nepreskúmateľné

z dôvodu, že krajský súd sa vysporiadal ústavne nesúladným spôsobom s argumentáciou týkajúcou sa skutočnosti, že rozhodovanie o žalobe o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy z dôvodu porušenia predkupného práva k nehnuteľnosti zakladá miestnu príslušnosť súdu, v ktorého obvode sa nachádza nehnuteľnosť.

19. V súlade s čl. 48 ods. 1 ústavy a podľa čl. 38 ods. 1 listiny nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu aj sudcu ustanoví zákon.

20. V nadväznosti na sťažovateľkou namietané porušenie základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a podľa čl. 38 ods. 1 listiny ústavný súd považuje za nevyhnutné zdôrazniť, že základné právo na zákonného sudcu predstavuje v právnom štáte jednu zo základných garancií nezávislého a nestranného rozhodovania súdu a sudcu. Toto základné právo je ústavnou zárukou pre každého účastníka konania, že v jeho veci bude rozhodovať súd a sudcovia, ktorí sú na to povolaní podľa vopred známych pravidiel, ktoré sú obsahom rozvrhov práce upravujúcich pridelovanie súdnych prípadov jednotlivým sudcom tak, aby bola zachovaná zásada pevného pridelovania súdnej agendy a aby bol vylúčený (pre rôzne dôvody a rozličné účely) výber súdov a sudcov „*ad hoc*“ (m. m. I. ÚS 239/04). Rozhodovanie vecí zákonným sudcom (aj súdom) je tak základným predpokladom na naplnenie podmienok spravodlivého procesu (m. m. IV. ÚS 345/09).

21. Pojem zákonného sudcu je definovaný viacerými na seba nadväzujúcimi kritériami, ktoré súčasne tvoria navzájom prepojené garancie reálneho obsahu tohto základného práva. K týmto kritériám treba priradiť v prvom rade vecnú, funkčnú a miestnu príslušnosť súdov a následne obsadenie príslušného súdu, ktoré je v procesných poriadkoch a v zákone č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vymedzené od samosudcu až po rozmanité rozhodovacie útvary (senáty) zložené z troch a viacerých sudcov. Na to nadväzuje zásada pridelovania vecí jednotlivým sudcom alebo senátom v súlade s pravidlami obsiahnutými v rozvrhu práce a spôsobom, ktorý určuje zákon. Iba taký sudca určený podľa rozvrhu práce, ktorý je sudcom vecne a miestne príslušného súdu ustanoveného zákonom, je zákonným sudcom v zmysle čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny (IV. ÚS 163/2019).

22. Podstatou prerokovaných ústavných sťažností je tvrdenie sťažovateľky o porušení jej práv označenými uzneseniami krajského súdu, ktorý rozhodoval v sporoch o miestnu príslušnosť po tom, čo Okresný súd Svidník postupom podľa § 41 CSP postúpil veci sťažovateľky Okresnému súdu Humenné, ktorý s postúpením veci vyjadril nesúhlas. Sťažovateľka namieta, že miestna príslušnosť vo všetkých veciach je daná miestom, kde sa nehnuteľnosť nachádza (Okresný súd Svidník), teda že ide o výlučnú miestnu príslušnosť v zmysle § 20 písm. a) CSP. Vychádzajúc z uvedeného, sťažovateľka je toho názoru, že nesprávne rozhodnutie o miestnej príslušnosti zaťažuje ďalšie konanie vadou, ktorá spôsobí to, že v danej veci bude rozhodovať nezákonný sudca.

23. Ústavný súd teda skúmal, či sa krajský súd odchyľil od prípustného výkladu aplikovaných právnych noriem, a pristúpil k preskúmaniu zlučiteľnosti napadnutých uznesení krajského súdu s ústavou a listinou.

24. Z odôvodnenia napadnutých rozhodnutí vyplýva, že sťažovateľka podala na Okresnom súde Svidník žaloby o určenie neplatnosti kúpnych zmlúv z dôvodu porušenia predkupného práva pri prevode spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnosti. Sťažovateľka podala žaloby na Okresnom súde Svidník z dôvodu, že predmetné nehnuteľnosti boli v obvode Okresného súdu Svidník

a sťažovateľka zastávala názor, že sa má v danom prípade aplikovať výlučná miestna príslušnosť. V konaní bola protistranou vznesená námietka miestnej príslušnosti. Podstatou námietky bola skutočnosť, že predmetom sporu nie je vecné právo k nehnuteľnosti, ale platnosť relatívneho záväzkového právneho úkonu a z tohto dôvodu má byť miestne príslušným súdom niektorý zo všeobecných súdov žalovaných.

25. Z napadnutých uznesení ďalej vyplýva, že Okresný súd Svidník považoval vznesenú námietku za dôvodnú, preto postúpil vec Okresnému súdu Humenné, keďže predmetom sporu nie je vecné právo k nehnuteľnosti podľa § 20 písm. a) CSP, ale ide o určenie relatívnej neplatnosti právneho úkonu podľa § 40a Občianskeho zákonníka, teda ide o obligačné právo, a keďže ide o osobné právo žalobcu, ktoré sa rozhodol uplatniť proti žalovaným, je miestne príslušný Okresný súd Humenné. Okresný súd Humenné s postúpením veci nesúhlasil z dôvodu, že spor sa týka nehnuteľnosti, ktorá sa nachádza v obvode Okresného súdu Svidník, a preto v dôsledku tohto nesúhlasu bola vec predložená nadriadenému súdu na rozhodnutie.

26. V nadväznosti na to krajský súd uzavrel, že na konanie je miestne príslušný Okresný súd Humenné. Dôvodom je skutočnosť, že predmetom sporu je určenie neplatnosti kúpnych zmlúv, ktorými bolo porušené predkupné právo sťažovateľky. Ustanovenie § 20 písm. a) CSP stanovuje výlučnú miestnu príslušnosť súdu, v ktorého obvode sa nehnuteľnosť nachádza, ak sa spor týka vecného práva k nej. Medzi vecné práva patrí vlastnícke právo, spoluvlastnícke právo, bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, práva k cudzím veciam. Ide o právo, ktoré pôsobí voči všetkým, predkupné právo má vecnoprávny charakter a prejavuje a v jeho spojení s vecou. Pôsobí voči všetkým nadobúdateľom vecí. Ak sa spor týka vzniku, zániku, či trvania takéhoto práva, potom je jednoznačne miestne príslušný súd podľa polohy nehnuteľnosti.

27. Krajský súd konštatoval, že v prejednávaných veciach je predmetom sporu určenie neplatnosti právneho úkonu pre porušenie vecného práva žalobcu – práva predkupného. Ide o odvodené právo od vecného práva, jeho vzniku, zániku či trvania a žalobca si uplatňuje práva a povinnosti plynúce z jeho vecného práva, a preto je na konanie príslušný všeobecný súd žalovaného (§ 13 CSP). Keďže v danom prípade všeobecným súdom žalovaného je Okresný súd Humenné ako súd právnickej osoby, kde je jej sídlo (§ 15 ods. 1 CSP), tento súd je miestne príslušný na konanie. Vzhľadom na uvedené krajský súd uzavrel, že nesúhlas Okresného súdu Humenné s postúpením veci nie je dôvodný.

28. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

29. V súlade s § 20 ods. 2 písm. a) CSP namiesto všeobecného súdu žalovaného je na konanie príslušný výlučne súd, v ktorého obvode je nehnuteľnosť, ak sa spor týka vecného práva k nej.

30. Podstata výlučnej miestnej príslušnosti je taká, že v prípadoch, ktoré sú taxatívne vymenované v § 20 CSP, neprichádza do úvahy všeobecný súd žalovaného ani súd daný na výber. Na konanie a rozhodnutie veci nebude príslušný iný súd ako ten, ktorý je uvedený v § 20 CSP. Namiesto

všeobecného súdu žalovaného je na konanie príslušný výlučne súd, v ktorého obvode je nehnuteľnosť, ak sa spor týka vecného práva k nej. Vecným právom k nehnuteľnosti je vlastnícke právo (aj podielové a bezpodielové spoluvlastníctvo), záložné právo a vecné bremeno. Predkupné právo môže vzniknúť ako záväzkovoprávny vzťah a predkupné právo je možné dojednať aj ako vecné právo, keď zostáva toto právo zachované oprávnenému i v prípade, že sa rozhodol vec nekúpiť, a pôsobí ďalej i voči právnym nástupcom kupujúceho.

31. Predkupné právo zakotvené v § 140 Občianskeho zákonníka je zákonným predkupným právom. V zmysle tohto ustanovenia ak sa spoluvlastnícky podiel prevádza, majú spoluvlastníci predkupné právo, iba ak ide o prevod blízkej osobe (§ 116, § 117). Ak sa spoluvlastníci nedohodnú o výkone predkupného práva, majú právo vykúpiť podiel pomerne podľa veľkosti podielov. Podstatou tohto predkupného práva je povinnosť podielového spoluvlastníka, ktorý sa rozhodne previesť svoj podiel, ponúknuť ho najprv ostatným podielovým spoluvlastníkom ako oprávneným z predkupného práva. Právna úprava zmluvného predkupného práva sa subsidiárne používa aj na zákonné predkupné právo. Zákonné predkupné právo podielových spoluvlastníkov podľa § 140 Občianskeho zákonníka má vecnoprávny charakter, ktorý sa prejavuje v tom, že sa neviaže na osobu konkrétneho spoluvlastníka, ale je spojené s vlastníctvom veci (spoluvlastníckeho podielu) a prechádza s vlastníctvom veci (podielu) na každého nadobúdateľa. Podstata vecnoprávneho charakteru predkupného práva sa prejavuje aj v tom, že ak podielový spoluvlastník ako povinný z predkupného práva prevedie svoj podiel na iného bez toho, aby svoj podiel predtým ponúkol na predaj ostatným spoluvlastníkom ako oprávneným z predkupného práva, nebude to mať za následok absolútnu neplatnosť zmluvy, na základe ktorej nový nadobúdateľ získal prevádzaný podiel, ale oprávnený z predkupného práva má možnosť dovolať sa relatívnej neplatnosti tejto zmluvy alebo sa domáhať od nového nadobúdateľa, aby mu vec ponúkol na predaj podľa § 603 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ŠTEVČEK, M. a kol. *Občiansky zákonník I. § 1 – § 450. Komentár. 2. vydanie.* Praha : C. H. Beck, 2015, s. 1082.).

32. Ustanovenie § 137 CSP zakotvuje členenie žalôb na viaceré druhy, a to žalobu na plnenie, žalobu o usporiadanie práv a povinností, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z právneho predpisu, žalobu o určenie, či tu právo je alebo nie je, žalobu o určenie právnej skutočnosti.

33. Sťažovateľka v dotknutých konaniach podala na Okresnom súde Svidník žalobu o určenie neplatnosti právneho úkonu, ktorá má charakter žaloby o určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d) CSP, a nie žaloby o určenie, či tu právo je alebo nie je, podľa § 137 písm. c) CSP.

34. Predmetom dotknutých konaní, ktoré sa začali na základe žalôb sťažovateľky, nie je určenie vecného práva k nehnuteľnosti, ale určenie neplatnosti právneho úkonu.

35. Ústavný súd konštatuje, že konanie začaté na základe žaloby o určenie neplatnosti právneho úkonu – žaloby o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy týkajúcej sa nehnuteľnosti z dôvodu porušenia predkupného práva nemá charakter sporu týkajúceho sa vecného práva k nehnuteľnosti a z tohto dôvodu nie je v zmysle § 20 ods. 2 písm. a) CSP daná výlučná miestna príslušnosť súdu, v ktorého obvode je nehnuteľnosť, ale miestna príslušnosť súdu má byť určená podľa § 13 CSP, podľa ktorého na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného (všeobecná miestna príslušnosť).

36. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľky, že zákonné predkupné právo podielových spoluvlastníkov podľa § 140 Občianskeho zákonníka má vecnoprávny charakter s poukazom na ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho súdu Českej republiky (bod 13 odôvodnenia), ústavný súd toto nespochybňuje a zastáva rovnaký názor. Avšak ústavný súd poukazuje na tú skutočnosť, že petit žaloby sťažovateľky nesmeroval primárne k určeniu existencie alebo neexistencie predkupného práva, ale sťažovateľka sa domáha určenia neplatnosti kúpnej zmluvy (bod 29 odôvodnenia). Kúpna zmluva pritom predstavuje záväzkový vzťah, čo vedie k záveru, že miestna príslušnosť súdu mala byť určená podľa § 13 CSP (všeobecná miestna príslušnosť), a nie v zmysle § 20 ods. 2 písm. a) CSP (osobitná výlučná miestna príslušnosť).

37. Zohľadňujúc konkrétne okolnosti posudzovaných vecí, ústavný súd zastáva názor, že právne závery uvedené v napadnutých uzneseniach krajského súdu nie sú v zjavnom rozpore či urobené v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou regulujúcou miestnu príslušnosť. Ústavný súd za týchto okolností nemá ústavne relevantný dôvod a ani oprávnenie na to, aby prehodnocoval závery krajského súdu.

38. Ústavný súd sa z obsahu napadnutých uznesení presvedčil, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia na vec vzťahujúcich sa právnych predpisov (Civilný sporový poriadok) interpretoval a aplikoval ústavne súladným spôsobom, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, legitímne a právne akceptovateľné.

39. Ústavný súd uzatvára, že v posudzovanej veci nezistil, že by napadnutými uzneseniami krajského súdu došlo k porušeniu označených práv sťažovateľky a jeho závery, ku ktorým v napadnutých uzneseniach došiel, tak nemožno označiť za svojvoľné (arbitrárne), a tým za ústavne neudržateľné. Z napadnutých uznesení vyplýva, že krajský súd sa vysporiadal s podstatnými námietkami sťažovateľky. Z odôvodnenia napadnutých rozhodnutí nevyplýva jednostrannosť ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

40. Ak krajský súd ústavne konformným a akceptovateľným spôsobom došiel k názoru, že v dotknutých konaniach je daná miestna príslušnosť Okresného súdu Humenné, pričom vyčerpávajúcim spôsobom vysvetlil dôvody, ktoré viedli k tomuto záveru, a tento názor nebol ústavným súdom vyhodnotený ako svojvoľný (a teda ústavne neudržateľný), je zjavné, že absentuje akákoľvek príčinná súvislosť medzi napadnutými uzneseniami krajského súdu a označenými základnými právami sťažovateľky.

41. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľky, že o určení miestnej príslušnosti Okresného súdu Svidník vo vecne a právne identických veciach existujú aj opačné rozhodnutia (uznesenie č. k. 22 NcC 4/2021-106 zo 16. júna 2021 a č. k. 6 NcC 3/2021-122 z 15. júla 2021), ktorými krajský súd rozhodol tak, že vyslovil záver, že nesúhlas Okresného súdu Humenné s postúpením veci je dôvodný, teda v niektorých identických prípadoch miestne príslušným súdom je iný súd, a to Okresný súd Svidník, ústavný súd k tomu uvádza, že už uvedené rozhodnutia, na ktoré poukazuje sťažovateľka, neboli napadnuté ústavnou sťažnosťou a v tejto súvislosti sa nimi ústavný súd nemohol zaoberať z dôvodu, že v súlade s § 45 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd je viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania.

42. Z už uvedených dôvodov preto ústavnou sťažnosťou napadnuté uznesenia krajského súdu, ktorými tento rozhodol, že na konanie je miestne príslušný Okresný súd Humenné, sú ústavne udržateľné, teda také, ktorými nedošlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny.

43. S prihliadnutím na už uvádzané dôvody preto ústavný súd na podklade zistenia, že napadnutými uzneseniami krajského súdu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny, ústavnú sťažnosť pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

44. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa jej ďalšími návrhmi obsiahnutými v petite ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. apríla 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu